

Kriterier for Norddjurs Kommunes befordring af transportberettigede elever

I nærværende notat beskrives lovgivningen vedrørende befordring af transportberettigede elever til folkeskolen, Norddjurs Kommunes standard for befordring af transportberettigede elever til folkeskolen, og der gives i øvrigt en beskrivelse af principperne bag kommunens køreplanlægning.

Lovgivningen om for befordring af transportberettigede elever til folkeskolen

Norddjurs Kommunes køreplanlægning tager først og fremmest udgangspunkt i Folkeskolelovens ”Bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen” af 20. juni 2014¹. Det vil sige, at køreplanlægningen alene foretages ud fra behovet for transportberettigede elever i overensstemmelse med kriterierne om afstand og trafikfarlige skoleveje.

Elever er transportberettiget, hvis et eller begge af nedenstående kriterier er opfyldt:

1. Skolevejen er for lang
2. Trafikfarlig skolevej
3. Eleven bor i kommunen og i skoledistriktet

1. Skolevej og afstand

Skolevejen er den nærmeste vej eller sti, som eleverne kan færdes på. Afstandene beregnes fra den nærmeste offentligt tilgængelige vej eller sti i forhold til elevens bopæl. Afstandskriterierne for transportberettigede elever er²:

- 0. - 3. kl. skal have mere end 2,5 km til skole eller til nærmeste stoppested.
- 4. - 6. kl. skal have mere end 6 km til skole eller til nærmeste stoppested.
- 7. – 9. kl. skal have mere end 7 km til skole eller til nærmeste stoppested.
- 10. kl. skal have mere end 9 km til skole eller til nærmeste stoppested.

¹ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=163932>

² <https://www.borger.dk/skole-og-uddannelse/Folkeskolen-privatskoler-efterskoler/skolekoersel>

Alle elever i f.eks. 0.-3. kl., der har en afstand til skole på 2,5 km eller mere, betragtes som transportberettigede. At der herudover står eller til nærmeste stoppested, skyldes Statsforvaltningens fortolkning af loven: "Hvis f.eks. et 8-årigt barn anses for i stand til gennemsnitlig at bevæge sig 2,5 km til skole, må det antages, at lovgiver også anser det for rimeligt, at dette barn kan bevæge sig hen til et opsamlingssted 2,5 km borte". Statsforvaltningen havde i forbindelse med fortolkningen haft spørgsmålet om fortolkning forelagt Undervisningsministeriet.

2. Trafikfarlig skolevej

Veje kan blive vurderet trafikfarlige af politiet på baggrund af konkrete borgerhenvendelser. En række veje i Norddjurs Kommune er formelt vurderet som trafikfarlige for skoleelever – se bilag.

Processen med at få en vej vurderet, sættes i gang på baggrund af en konkret henvendelse fra en borger. Processen tager 3 – 4 måneder. I den normale køreplanlægning anser forvaltningen en række veje som potentielt trafikfarlige på baggrund af lokalkendskab og sammenligning med allerede vurderede trafikfarlige veje, hvormed ruterne lægges derefter. Sidstnævnte definerer kommunens gældende standard.

I tilfælde af at en elev bor ved en trafikfarlig vej og eleven ikke har anden mulighed for at komme sikkert til skole eller bus, hentes eleven ved bopælen. Hvis bussen ikke kan køre ad denne vej, drøftes situationen i det enkelte tilfælde med Skole- og dagtilbud med henblik på at finde en anden løsning for eleven.

Norddjurs Kommunes procedure er inspireret af Vejdirektoratets vejledning: 'Procedure for behandling af "Farlig skolevej"' (marts 2019 – se bilag).

Processen med at få vejen vurderet, foregår således i Norddjurs Kommune:

- Kommunikation med borger sker via Skole- og dagtilbud.
- Vejmyndigheden igangsætter trafiktælling og anmoder politiets om en vurdering.
- Politiet underretter vejmyndigheden om resultatet
- Vejmyndigheden underretter Skole- og dagtilbud med kopi til køreplanlægger.
- Behandles herefter i fagudvalg samt kommunalbestyrelsen.

- Involverede parter underrettes af Skole- og dagtilbud
- Eventuelle transportforanstaltninger iværksættes snarest muligt efter truffet beslutning

3. Bopæl i kommune og skoledistrikt

Eleven skal bo og gå i skole i kommunen og bo i skolens distrikt. Hvis forældre vælger en anden skole, end deres skoledistrikt, er det forældrenes eget ansvar at transportere deres barn.

Et barn optages i skolen i det distrikt, hvor det bor eller opholder sig – opdelt i følgende skoledistrikter (se bilag).

- 0-6 klasse
- 7-9 klasse
- 10. klasse

Køretid, ventetid og tilsyn

Køretid, ventetid og tilsyn har ikke indflydelse på, om elever er transportberettigede eller ej, men det har indflydelse på den service som eleverne oplever.

- Køretid:
 - Der er ikke lovkrav om køretid, men Norddjurs Kommune tilstræber en maksimal køretid på 60 minutter.
- Ventetid:
 - Bekendtgørelsen om befordring³ siger:
 - § 5. Ventetiden på skolen i forbindelse med en af kommunalbestyrelsen etableret befordring må normalt ikke overstige 60 minutter før og 60 minutter efter skoletid.
- Tilsyn:
 - Bekendtgørelsen om tilsyn⁴ siger:
 - § 2. Tilsynet med eleverne indtræder 10 minutter før undervisningen begynder, og ophører ved udløbet af det tidsrum, som naturligt medgår til, at eleverne forlader skolens område ved undervisningens ophør.

³ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=163932>

⁴ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=163981>

-
- Stk. 2. I tilfælde, hvor elever møder mere end 10 minutter før undervisningens begyndelse eller ikke forlader skolens område direkte efter undervisningens ophør som følge af en tilrettelagt befordringsordning eller som følge af skolefritidsordningens åbningstider eller andre særlige forhold, må der indgås en særlig aftale om tilsynets udførelse, såfremt kommunalbestyrelsen i så fald anser et tilsyn for nødvendigt.
 - I den normale køreplanlægning aftales bustider og ringetider i en dialog mellem Vej og ejendom og skolerne, for at holde ventetiderne på et minimum og dermed undgås det normalt, at skolerne er nødt til at indføre særligt tilsyn.

Norrdjurs Kommunes køreplanlægning til befordring af transportberettigede elever til folkeskolen

Ansvar for køreplanlægningen til befordring af transportberettigede folkeskoleelever i Norrdjurs Kommune ligger under Miljø- og teknikudvalgets område og udføres af Vej og ejendom under Fællesforvaltningen. Al specialkørsel af elever udføres af Skole- og dagtilbud under Velfærdsforvaltningen.

Norrdjurs Kommunes standard for befordring af transportberettigede folkeskoleelever

Norrdjurs Kommune følger som minimum lovgivningen, men herudover planlægges skolebuskørslen efter hensyn til potentielt trafikfarlige skoleveje, ikke kun de formelt vurderede. Dette giver en standard, der cirka svarer til en halvering af lovkravet om afstand set over hele skolebuskørslen. Men det er primært fordi mange elever der bor på landet bliver hentet ved deres adresse, så de ikke skal færdes på trafikfarlig skolevej eller potentielt trafikfarlig skolevej. Særligt i byerne, hvor der er fortov og cykelstier, forventes elever at skulle bevæge sig en afstand der er tættere på lovkravet om afstand.

Det tilstræbes altid at hente transportberettigede elever så tæt på deres bopæl som muligt, specielt elever i 0. – 3. kl.. Men der er også visse undtagelser til standarden, som vurderes i hvert tilfælde:

-
- Situationer hvor ruteføring inden for den vejledende standard til en transportberettiget elev vil give for store konsekvenser, såsom uforholdsmæssige store udgifter eller forlængelse af transport/ventetid væsentligt for de mange, kan afstanden strækkes op til lovkravet.
 - Situationer hvor afhentning af en transportberettiget elev vil give for store konsekvenser, såsom uforholdsmæssige store udgifter eller forlængelse af transport/ventetid væsentligt for de mange. Situationen drøftes i det enkelte tilfælde med Skole- og dagtilbud med henblik på at finde en anden løsning for eleven.
 - Situationer hvor det tidsmæssigt og økonomisk ikke giver konsekvenser om bussen afhenter en ellers **ikke**-transportberettiget elev, hvis bussen kører ad én vej i stedet for en anden, afhentes eleven, selvom denne ikke er transportberettiget.

Norddjurs Kommunes principper for køreplanlægningen af befordring af transportberettigede folkeskoleelever

Udover den ovennævnte lovgivning og standard udfører Norddjurs Kommune køreplanlægningen ud fra en række praktiske principper og almindelig sund fornuft.

Målet er at give eleverne en nem og tryk vej i skole, samtidig med at det foregår på den økonomisk mest hensigtsmæssige måde.

Det er disse principper, der hovedsageligt har været anvendt i forhold til serviceringen af folkeskoleeleverne i Norddjurs Kommune over en årrække. Flere af principperne har ikke kunnet anvendes i køreplanlægningen til 2019 – 2020 på grund af specielle omstændigheder, som der er taget højde for i forhold til den fremtidige planlægning.

- Ruterne er planlagt ud fra behovet for transportberettigede elever.
- Busserne er åbne busser, så alle borgere har mulighed for at tage med skolebusserne gratis.
- Ruterne planlægges så vidt muligt, så de kører i ring. Det er et retfærdighedsprincip, som gør, at de elever, som har lang vej i skole har kort vej hjem, og omvendt.
- Kommunen har en standard i forhold til den afstand eleverne må bevæge sig, men ved udarbejdelsen af ruternes forløb tilstræbes det endvidere, at bussen henter

eleverne så tæt på elevernes bopæl som overhovedet muligt. Prioriteringen er således:

- Ruteføringen lægges først og fremmest med hensyn til elever ved veje som er vurderet trafikfarlige (lovkrav). Da det kun er meget få veje, der i Norddjurs er blevet vurderet i forhold til trafikfarlige skoleveje, tages der under planlægningen hensyn til vejforhold, der minder om de veje, der er vurderet trafikfarlige og for hvilke aldersgrupper (standard).
- Hensyn til alder, så ruten kommer så tæt på de 0. – 3. kl. elever, som muligt, herefter 4. – 6. kl. osv.
- Flere busser kører både med små elever og overbygningselever. Hensynet til de små elever gør, at hvor afstanden til bus forsøges gjort så kort som muligt, gør at bussen generelt kommer tættere på elevernes bopæl og ofte gør at større elever hentes langt tættere på deres bopæl end den nævnte standard.
- Hensyn til elever på landet, at ruterne kommer så tæt som muligt på elever, som ikke har adgang til sti, cykelsti eller fortov til skole eller bus.
- Der tilstræbes en køretid på maksimalt 60 minutter i skole og 60 minutter hjem. Dette er som nævnt ikke et lovkrav.
 - Da busserne kører i ring, vil de fleste elever have mindre end 60 minutters samlet rejsetid fordelt på morgen og eftermiddag. Det er dog ikke muligt at garantere mindre end 60 minutters samlet rejsetid på en dag som et generelt serviceniveau, da der er elever som bor meget langt fra deres skoler, f.eks. fra Fjellerup til Grenaa, eller Udbyhøj til Auning, hvor køretiden alene vil være længere end 30 minutter både til og fra skole, uanset hvor direkte man kører med bussen.
- Som hovedregel er der:
 - Ingen kørsel på private veje
 - Ingen kørsel på grusveje

Ringetider

Skolernes ringetider skal tilpasses bustransporten, både til de regionale og kommunale busser. Dette sker i en dialog mellem Vej og ejendom og de enkelte skoler.

- Skoleleder kontaktes under planlægningsfasen i foråret, hvis en køreplanændring medfører at ventetiden på skolen forøges med mere end 5 – 10 min i forhold til foregående skoleår. Det giver skolelederen mulighed for at tilpasse ringetiderne til bustiderne, hvormed der undgås lange ventetider efter skole.

Der skal som minimum være 1 time mellem skolernes ringetider om eftermiddagen.

- Elevernes geografiske spredning i forhold til skolerne gør, at busserne skal have 1 time for at kunne komme ud til de elever, der bor længst væk og nå tilbage og køre næste hjemtur.
- Ved 45 min mellem ringetiderne:
 - skal eleverne til visse områder af kommunen enten vente i længere tid på 2. og 3. hjemtur, da busserne ikke kan nå rundt i oplandet på 45 min og retur til skolen.
 - eller der skal indsættes flere busser, for at kunne nå rundt til alle områder på 45 min, hvilket betyder en større økonomisk belastning og en dårligere udnyttelse af de eksisterende busser.
 - eller det kan blive nødvendigt at indrette flere skift i oplandet med andre busser, så bussen kan nå tilbage til skolen inden for de 45 min. Det betyder flere busskift for eleverne. Chaufførerne har en aftale om at orientere hinanden om forsinkelser og vente på hinanden. Disse skift betyder dermed også, at én forsinket bus kan forsinke flere busser.

Kapacitet

For nogle skoler er det vigtigt, at eleverne fordeles på alle 3 hjemkørsler – typisk skoler med overbygning, hvor der er elever fra flere skoledistrikter.

Brug af regionale busser

Norddjurs Kommune forsøger så vidt muligt at anvende regionale busser til at transportere skoleelever. I tilfælde hvor en elev har adgang til regional bus, og ikke har en kommunal bus som alternativ, udsteder skolen buskort til eleven.

Ansvar for bestilling ligger hos skolerne. Ligeledes ligger ansvaret for at levere lister med konkrete navne og adresser på elever, som skal benytte regionale ruter hos skolerne.

Tidligere beslutninger, som stadig er gældende

Besluttet i kommunalbestyrelsen 22. april 2014 i forbindelse med skolereform i 2014:

- Generelt blev det besluttet at skolerne fik 1 tilkørsel og 3 frakørsler.
 - Børneby Glesborg - på grund af bussernes tidlige ankomsttidspunkt i Glesborg blev tildelt 2 tilkørsler.
- Der planlægges ikke kørsler på baggrund af SFO eller præst.
- Skolerne fik påbud om at planlægge deres svømmekørsel i perioder, hvor busserne ikke er i rute. Gerne så tiden enten til- eller fra svømning ligger forholdsvis tæt på den ordinære kørsel.
- Skolerne må bestille ekstrakørsel, dvs. sen til-, eller tidlig frakørsel op til skoleferierne.

I forbindelse med skolereformen i 2019 blev Mølleskolen lukket. På den baggrund blev det følgende besluttet i Børne- og ungdomsudvalget 2. maj 2019:

- Der skal arrangeres befordring af elever med bopæl i Toubroskolens og det nedlagte Mølleskolens distrikt til Grenaa.
- Første opsamlingssted fra Grenaa til Toubroskolen sættes til Thykiers Plads i Grenaa.